28. septembra 2024

Meditačný obsah č. 261

Predstavme si, ako je vonkajší predmet pozorovaný prostredníctvom svetla. Ak by vonkajšie prúdenie svetla nebolo, predmety a farby by sa nemohli očiam zjavovať. Oko prináleží fyzickému telu, slúži mu vonkajšie svetlo a tak ono vidí druhé fyzické zmyslové teleso. Individuálne ľudské vedomie sa ako subjekt konfrontuje s viditeľným, zmyslovým obrazom javu. Preto v procese videnia sú tri články v aktívnej výmene: vidiaci, to videné a svetlo ako sprostredkujúci článok medzi nimi.

Predstava, že človek nepozerá očami, ale vníma prostredníctvom samotného svetla, môže otvoriť prvú hodnotnú a účinnú predstavu o slobode od tela a súčasne o začínajúcej duchovnosti. Nie oko vníma duchovne, ale je to svetlo, čo osvetľuje predmet. Ľudské vedomie nie je fixované na telo, ale žije a žiari v múdrosti svetla.

V predošlých meditáciách uvedená meditačná veta od Rudolfa Steinera „Múdrosť žije vo svetle" môže byť pomocou uvedenej predstavy bližšie upresnená:

Moje oči vidia fyzické predmety. Prostredníctvom existencie myšlienok však moje vedomie žije vo svetle. Tento život je skrytý, nevedomý, deje sa bez toho, žeby ho človek vnímal. Od okamihu, odkedy vnímam javy prostredníctvom myšlienok, moje vnemy už nenarážajú na fyzické predmety. Osvetľuje ich vedomie, hlboko ich prežíva a vedie ich na cestu oslobodenia.

Táto dimenzia duchovného vnímania prostredníctvom myšlienok, ktoré nepochádzajú z náladovej mysle, ani z fixácií vôle, je slobodná od tela a pohybuje sa vo svetle múdrosti, je v Bhagavad Gíte označovaná ako cesta svetla. Na mnohých rôznych miestach tejto orientálnej skladby sa hovorí, že ten, kto kráča po tejto svetlej ceste, sa nemôže dopustiť žiadnej väzby, a teda ani hriechu. Z tohto dôvodu je cesta svetla protikladom bežných, fyzicky zviazaných zmyslových hnutí.

A preto má zmysel, keď sa v nasledujúcom týždni každé cvičenie začne s predstavou, že človek nepozoruje javy očami, ale pomocou samotného svetla. Ako veľkolepo a odlišne bude človek prežívať svet?

Ďalšie zdroje:

1) Rudolf Steiner veľmi zreteľne popisuje prah medzi narodením a smrťou a zmenený zážitok svetla:

„Človek teraz nemôže vidieť veci prostredníctvom svetla [za prahom], pretože sa musí vplaziť do svetla. Človek môže vidieť veci pomocou svetla, iba pokiaľ je svetlo vonku. Keď sa človek sám pohybuje so svetlom [za prahom], už nemôže vidieť veci, ktoré na ktoré svetlo svieti."

(R.S. Duchovné a sociálne premeny vo vývoji ľudstva, GA 196, s.94)

2) Interpretácia v knihe „Základy poznania Bhagavad Gíty", s.268:

„Myšlienky slúžia jasnovidnosti a tá presahuje fyzické oči. V procese videnia čisto fyzického oka sa mu ukazujú zacláňajúce šupiny so všetkými ich svetskými vlastnosťami javov. Oko preto patrí fyzickému svetu. Myšlienka slobodná od telesnosti žiari spätne na telo a na zmysly. Cloniaci svet sa môže transcendovať pomocou osvetľujúcich myšlienok. Všetky pozorovania, ku ktorým dochádza prostredníctvom zmyslu zraku predmetným vnímaním uchopujúcim objekt, spočiatku poskytujú pre rozvoj jasnozrivosti dôležitú orientáciu. Ďalším vývinom však musia byť zmyslové objekty prekonané, lebo znamenajú zaclonenie ducha. Všetky viditeľné javy, ako formy a farby, sú zacláňajúcimi objektami. Fyzické oko vidí v tomto zmysle clonu."

meditácia č.260 < späť zoznam meditačných obsahov vpred > meditácia č.262